

Credit Agricole Bank – Romania S.A.

Raport privind cerințele de publicare

**conform Regulamentului BNR/CNVM nr.25/30/14.12.2006
privind cerințele de transparență și de publicare pentru
instituțiile de credit și firmele de investiții, cu modificările și
completările ulterioare**

2012

1. Introducere	3
2. Obiectivele și politicile CABR cu privire la administrarea riscurilor semnificative	3
2.1 <i>Politici generale privind administrarea riscurilor</i>	<i>3</i>
2.2 <i>Structura funcției de administrare a riscurilor.....</i>	<i>4</i>
3. Adecvarea capitalului	7
3.1 <i>Structura capitalului.....</i>	<i>7</i>
3.2 <i>Evaluarea adecvării capitalului intern la riscuri.....</i>	<i>8</i>
4. Administrarea riscurilor	10
4.1 <i>Riscul de credit</i>	<i>10</i>
4.1.1 <i>Strategiile și procesele de administrare a riscului de credit</i>	<i>10</i>
4.1.2 <i>Ajustările de valoare și pentru depreciere.....</i>	<i>11</i>
4.1.2.1 <i>Determinarea ajustarilor pentru depreciere</i>	<i>12</i>
4.1.2.2 <i>Determinarea ajustarilor de valoare</i>	<i>13</i>
4.1.3 <i>Alte informații cantitative privind riscul de credit</i>	<i>15</i>
4.2 <i>Tehnici de diminuare a riscului de credit.....</i>	<i>19</i>
4.3 <i>Riscul de concentrare</i>	<i>21</i>
4.4 <i>Riscul de piață</i>	<i>22</i>
4.5 <i>Riscul de rată a dobânzii din afara portofoliului de tranzacționare</i>	<i>23</i>
4.6 <i>Riscul de lichiditate.....</i>	<i>24</i>
4.7 <i>Riscul operațional.....</i>	<i>25</i>
5. Expuneri din titluri de capital neincluse în portofoliul de tranzacționare.....	26
6. Politica și practicile de remunerare	26

1. Introducere

Prezentul raport a fost elaborat de către Credit Agricole Bank Romania SA („CABR” sau „Banca”) în scopul aplicării prevederilor Regulamentului BNR/CNVM nr. 25/30/14.12.2006 privind cerințele de transparență și de publicare pentru instituțiile de credit și firmele de investiții cu modificările și completările ulterioare („Reg. 25/2006”) și prezintă informații aferente anului 2012, având ca referință data de 31 decembrie 2012 și informații comparative aferente anului 2011.

Informațiile prezentate în acest raport completează informațiile cuprinse în situațiile financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2011 ale CABR.

Valorile prezentate sunt exprimate în lei cu excepția cazurilor în care se specifică altfel.

Informații proprietatea băncii și informații confidențiale

Conform Regulamentului BNR nr.25/30, art.2 punctul 2 și 3 referitoare la definiția informațiilor proprietate a Băncii și a informațiilor confidențiale, următoarele sunt:

a) Informații proprietate a băncii

- Planul de afaceri a Băncii
- Modul de determinare a Strategiei de Risc
- Cadrul reglementărilor interne ale Băncii
- Prezentarea detaliată a metodelor interne folosite pentru evaluarea și administrarea riscurilor
- Informații referitoare la arhitectura și funcționalitățile sistemului informatic
- Oricare alte informații de natura strategică pentru banca

b) Informații confidențiale

- informații din contractele încheiate de Bancă cu clienți, furnizori, colaboratori ai Băncii.

Pentru scopul prezentului regulament, o informație este considerată semnificativă, dacă prin omisiune sau eroare, poate modifica sau influența evaluarea sau decizia unui utilizator care se bazează pe informația respectivă în scopul luării unei decizii economice.

2. Obiectivele și politicile CABR cu privire la administrarea riscurilor semnificative

2.1 Politici generale privind administrarea riscurilor

Procesul de administrare a riscurilor în CABR este un proces continuu, conceput în strânsă legătură cu strategia de afaceri, cu implicarea activă a structurii de conducere, ținând cont de riscurile curente și potențiale ce pot afecta activitatea băncii și în special adecvarea capitalului acesteia.

Pe parcursul anului 2012 CABR a aplicat prevederile Regulamentului BNR 18/2009 privind cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare a activităților acestora, cu modificările ulterioare.

Identificarea riscurilor și evaluarea sistematică a acestora (inclusiv decizia cu privire la gradul de semnificație pentru fiecare categorie de risc) este efectuată, în principal, de către Comitetul de Administrare a Riscurilor și Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului, în baza atribuțiilor detaliate pe această linie, sub atenta coordonare și monitorizare a structurii de conducere (Consiliul de Administrație și Comitetul Executiv). Riscurile semnificative sunt definite ca fiind acele riscuri ce au un impact semnificativ asupra situației patrimoniale și/sau reputaționale a Băncii. Riscurile semnificative includ atât riscuri financiare cât și riscuri ne-financiare. Pentru riscurile financiare, CABR considera ca fiind semnificative riscurile ale căror pierderi asociate evenimentelor care generează risc depășesc limita de 5% din capitalul înregistrat al Băncii, în cazul unui risc de credit sau, în cazul în care evenimentul are un impact de risc operațional (inclusiv un impact asupra reputației care afectează

continuitatea afacerii), de 1% din venitul brut al anului financiar precedent. În cadrul activității desfășurate, Banca a definit și desfășoară procese de administrare pentru următoarele riscuri semnificative:

- riscul de credit;
- riscul de concentrare;
- riscul de piață;
- riscul de lichiditate;
- riscul operațional.

CABR a dezvoltat intern o serie de instrumente ce permit identificarea, măsurarea, monitorizarea, controlul și raportarea sistematică a tuturor riscurilor semnificative. Procesul de administrare a riscurilor este un proces orientat atât de sus în jos („top – down”) cât și de jos în sus („botom – up”). Structura de conducere a Băncii este responsabilă cu elaborarea Strategiei de Risc, care în linii mari presupune stabilirea unor principii generale de administrare a riscurilor, determinarea apetitului, toleranței la risc, a profilului de risc țintă și a unui sistem de indicatori de risc/ limite ce definesc acest profil pe fiecare categorie de risc și/sau unitate de activitate. Elementele definitorii ale Strategiei de Risc sunt transpuse mai departe în cadrul Băncii la nivelul entităților organizaționale în politici și proceduri de administrare a riscurilor și instrucțiuni de lucru.

Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului pregătește lunar, trimestrial sau ori de câte ori sunt solicitate informații și rapoarte ce prezintă situația expunerii băncii la riscurile semnificative (profilul de risc curent comparativ cu profilul țintă, rezultatele simulărilor de criză, adecvarea capitalului, alte informații).

Astfel, Conducerea Băncii și Comitetele interne cu atribuții în identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor sunt în permanență informate pentru a putea lua măsurile necesare prevenirii și/ sau diminuării pierderilor. În baza procesului de informare descris mai sus, Structura de Conducere revizuieste și actualizează Strategia de Risc pentru a ține cont de noile riscuri apărute, situația economică în schimbare, orientarea băncii către noi produse/ noi linii de afaceri, etc.

2.2 Structura funcției de administrare a riscurilor

În cadrul Băncii, conștientizarea riscului, integritatea și etica puternică sunt considerate fundamentul unui cadru eficient de administrare a riscurilor. Astfel, Banca menține o structură de guvernare transparentă, cu roluri și responsabilități clare, care să asigure supravegherea adecvată și revizuirea continuă a cadrului de gestionare a riscurilor.

Mai jos sunt detaliate responsabilitățile de administrare a riscurilor legate de diverse structuri organizatorice ale Băncii.

Consiliul de Administrație - este responsabil de:

- Aprobarea și revizuirea periodică a apetitului, toleranței la risc și a profilului de risc al Băncii (pentru riscul de credit, riscul de piață, riscul de lichiditate, riscul operațional, etc.) și cadrul general de administrare a riscurilor;
- Aprobarea strategiei băncii inclusiv expunerea la riscurile de piață și de lichiditate;
- Asigurarea transpunerii strategiei în standarde de operare și instrucțiuni clare (ex. prin politici, proceduri) de către Managementul Superior;
- Asigurarea aderării la strategia și profilul de risc analizând regulat rapoartele de risc realizate de Managementul Superior.

Consiliul de Administrație este asistat de următoarele comitete:

1. *Comitetul de Administrare a Riscului* - are următoarele responsabilități:

- Monitorizarea și evaluarea permanentă a oricărui riscuri potențiale care pot afecta activitatea băncii, pentru a atenua cât mai mult posibil consecințele;

- Raportarea către Consiliul de Administrație a problemelor și evoluțiilor semnificative care ar putea afecta profilul de risc al Băncii;
- Validarea de metodologii adecvate pentru evaluarea riscurilor și limitarea expunerii, pentru monitorizarea și controlul riscurilor majore;
- Stabilirea de limite de expunere la risc (inclusiv pentru situații de criză) și proceduri adecvate pentru derogările de la limite;
- Raportarea către Consiliul de Administrație de informații detaliate și sigure, astfel încât să poată fi evaluate performanțele managementului în activitățile de control și monitorizare a riscurilor semnificative;
- Stabilirea de competențe și responsabilități pentru managementul și controlul expunerii la risc;
- Analizarea indicatorilor Băncii, lichidității Băncii, nivelului capitalului social și al fondurilor proprii, noilor reglementări BNR, precum și noii legislații care va afecta activitatea băncii, procedurilor de lichiditate, funcționalității sistemelor informatice, precum și a altor aspecte cu privire la limitarea oricărui risc potențial care ar putea afecta activitatea Băncii;
- Analizarea evenimentelor de risc operațional semnificative (descriere, cauză și efect, pierderi efective sau potențiale), împreună cu acțiunile corective stabilite;
- Aprobarea constituirii / ajustării provizioanelor de risc operațional după analizarea propunerii făcute;
- Informarea prin prezentarea unui raport special către Consiliul de Administrație cu privire la toate evenimentele de risc operațional semnificative precum și măsurile inițiate / propuse.

2. Comitetul de Active Sensitive - în ceea ce privește gestionarea riscurilor, Comitetul de Active Sensitive, subcomitet al Comitetului de Credit, are următoarele atribuții:

- Implementarea Politicii de Creditare a Băncii așa cum este definită de Consiliul de Administrație;
- Declasarea și/ sau îmbunătățirea ratingului acordat contrapartidelor în conformitate cu performanțele financiare ale acestora;
- Revizuirea și validarea nivelului provizioanelor, în conformitate cu normele și procedurile de reglementare și interne;
- Validarea tuturor politicilor și procedurilor legate de deprecierea activelor înainte de a putea fi supuse aprobării Comitetului Executiv și / sau Consiliului de Administrație al Băncii;
- Analizarea Costului Riscului și stabilirea măsurilor necesare, în conformitate cu profilul strategic privind riscul specific.

3. Comitetul de Control Intern - are următoarele responsabilități:

- Agreerea și validarea politicilor și procedurilor privind Sistemele de Control Intern ale Băncii, înainte de a fi trimise Consiliului de Administrație pentru aprobare;
- Asigurarea solidității și eficacității întregului sistem de control intern;
- Revizuirea rezultatelor controalelor permanente, inclusiv a celor legate de conformitate, precum și măsurarea și supravegherea riscului;
- Examinarea și validarea rapoartelor de control semestriale și anuale;
- Urmarirea implementării planului de audit aferent controlului intern, controlului permanent și chestiunilor legate de conformitate;
- Urmarirea progreselor realizate în indeplinirea planului de acțiuni corective conceput în urma auditărilor interne și externe în chestiunile care privesc controlul intern, controlul permanent și conformitatea, precum și sistemele de control permanent (inclusiv riscurile operationale și de conformitate);
- Raportează către Consiliul de Administrație al Băncii principalele observații / deficiențe constatate de către Comitet, privitor la Sistemul de Control Intern.

Ofițerul de Risc - are următoarele responsabilitati:

- Identificarea, analiza și evaluarea tuturor riscurilor pentru a preveni un impact major asupra activităților băncii datorat unor pierderi neplanificate și incontrolabile și asigură supervizarea totală privind riscurile și controlul permanent;
- Supraveghează și promovează dezvoltarea și implementarea unui cadru consistent de management al riscului și asigură o viziune amplă în coordonarea managementului riscului pentru Bancă.

Ofițerul de Conformitate - are următoarele responsabilitati:

- Identifică, evaluează, monitorizează și raportează riscul de conformitate și de asemenea susține și asistă Managementul Superior al Băncii în vederea controlului corespunzător al acestui risc.
- Supervizarea compatibilității cadrului de management al riscului cu cerințele de reglementare și pentru monitorizarea potențialelor schimbări în cadrul reglementativ aplicabil.

Auditul Intern

- Se asigură, în mod independent, de implementarea efectivă a politicilor și procedurilor de management al riscului pentru întreaga bancă (în ceea ce privește riscul de credit, riscul operațional, riscul de piață, riscul de lichiditate și alte riscuri asimilate).

3. Adecvarea capitalului

3.1 Structura capitalului

Valoarea totală și structura fondurilor proprii ale CABR la sfârșitul anului 2012 a fost :

Indicator	31.12.2011	31.12.2012
Fonduri proprii totale	157,285,107	142,322,062

Detalierea elementelor (inclusiv deducerile) incluse în fondurile proprii de nivel I este prezentată în tabelul de mai jos:

Indicator	31.12.2011	31.12.2012
Capital eligibil, din care:	237,684,944	237,684,944
- Capital social subscris și vărsat	237,684,944	237,684,944
- (-) Acțiuni proprii	0	0
- Prime de capital	0	0
- Alte instrumente eligibile de capital	0	0
Rezerve eligibile, din care:	-112,313,592	-106,477,958
- Rezerve	-74,633,778	-79,140,847
- Interes minoritar	0	0
- Pierderea perioadei curente	- 37,679,814	-27,337,111
- (-) Câștiguri nete din capitalizarea profiturilor viitoare din active ce fac obiectul operațiunilor de securizare		
Fonduri pentru riscurile bancare generale	0	0
Alte fonduri de nivel 1 specifice României, din care:	0	2,612,972
- Filtru prudential pozitiv adoptat la aplicarea pentru prima dată a IFRS	0	0
- Alte filtre prudentiale	0	2,612,972
(-)Alte deduceri din fondurile proprii de nivel 1, din care:	- 14,982,634	- 14,314,476
- (-) Imobilizări necorporale	-12,606,439	-11,900,710
- (-) Alte deduceri specifice României din fondurile proprii de nivel I	- 2,376,195	-2,389,879
Ajustări la diferențele din evaluarea altor active înregistrate în categoria activelor financiare disponibile pentru vânzare	0	-23,887
TOTAL FONDURI PROPRII DE NIVEL 1	110,388,718	119,505,482

Informații cu privire la clauzele contractuale referitoare la caracteristicile principale ale fiecărui element ale fondurilor proprii precum și ale componentelor aferente.

Imobilizările necorporale reprezintă componenta fondurilor proprii care are la bază contracte. Imobilizările necorporale reprezintă în principal programe informatice și licențe soft achiziționate pe bază de contracte de la furnizori.

Principalele caracteristici ale contractelor sunt:

- perioada de valabilitate a contractelor este limitată;
- plata bunurilor/serviciilor se face eșalonat.

Detalierea elementelor (inclusiv deducerile) incluse în fondurile proprii de nivel II este prezentată în tabelul de mai jos:

Indicator	31.12.2011	31.12.2012
Fonduri proprii de nivel 2 de bază	5,563,389	2,612,972
Fonduri proprii de nivel 2 suplimentar, din care:	41,333,000	39,959,715
-(-) Deduceri din fondurile proprii de nivel 2	0	0
TOTAL FONDURI PROPRII DE NIVEL 2	46,896,389	42,572,687

Fondurile proprii de nivel II de bază în sumă de 2,612,972 RON reprezintă alte filtre prudentiale.

Fondurile proprii de nivel II suplimentar în sumă de 39,959,715 RON reprezintă împrumuturi subordonate acordate de Credit Agricole SA (cu respectarea prevederilor Regulamentului BNR-CNVM nr.18/23/2006 privind fondurile proprii ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții).

Indicator	31.12.2011	31.12.2012
(-) ELEMENTE DEDUCTIBILE DIN FONDURILE PROPRII DE NIVEL 1 ȘI 2, din care	0	-19,756,107
(-) Din fondurile proprii de nivel 1	0	-9,878,053
(-) Din fondurile proprii de nivel 2	0	-9,878,054

3.2 Evaluarea adecvării capitalului intern la riscuri

În baza Regulamentului BNR nr. 18/2009 privind cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare a activităților acestora, cu modificările și completările ulterioare ("Regulamentul 18/2009"), CABR a continuat procesul de management și control al riscurilor ce include și evaluarea adecvării capitalului la riscuri în relație cu profilul de risc vizat.

Ca abordare generală, Banca evaluează gradul de adecvare a capitalului intern necesar prin adăugarea la cerințele minime de capital, a capitalului intern necesar pentru a acoperi impactul altor riscuri care nu au fost (pe deplin) reglementate de Pilonul 1 din Basel II.

Ca parte a ICAAP, Banca a evaluat aplicabilitatea riscurilor identificate, relevanța lor (semnificație) și potențialul de cuantificare într-o măsură internă de capital.

Grup	Sub-categorie de risc	Materialitate	Acoperit de capital intern
Grup 1	Risc de credit (portofolii retail si non-retail)	Da	Da
	Risc de piata	Da	Da
	Risc operational	Da	Da
Grup 2	Riscuri rezultate din aplicarea unor abordări mai puțin complexe	Nu	Nu
	Subestimarea pierderii in caz de nerambursare in situatii de criza	Nu	Nu
	Risc rezidual	Nu	Nu
	Risc de securitizare	Nu	Nu
Grup 3	Riscul de rata a dobânzii din activitati in afara portofoliului de tranzactionare	Da	Da

Grup	Sub-categorie de risc	Materialitate	Acoperit de capital intern
	Risc de concentrare	Da	Da
	Risc de lichiditate	Da	Nu
	Risc reputational	Nu	Da
	Risc strategic	Da	
Grup 4	Riscuri aferente mediului de reglementare	Da	
	Riscuri aferente mediului economic	Da	
	Riscuri aferente mediului de desfășurare a activității	Da	

Pentru fiecare dintre riscurile aplicabile, care au fost considerate de către Bancă relevante în termeni de semnificație (pierderile potențiale și probabilitatea de materializare), Banca:

- A cuantificat o cerință de capital intern (folosind metode cantitative sau calitative), folosind metodologiile Grupului, pentru riscurile cuantificabile;
- Le-a monitorizat în scopul de a reduce materializarea oricărui potențiale riscuri, cu ajutorul limitelor sau ale tehnicilor de diminuare a riscurilor).

➤ **Abordările utilizate pentru cuantificarea cerinței de capital pentru riscurile acoperite de cerința internă de capital**

Pentru riscurile pentru care există cerințe de capital reglementate de BNR („Riscuri aferente Pilonului I”) Banca a adoptat următoarele abordări:

Risc	Abordare
Riscul de credit	Abordarea standard conform Regulamentul BNR 14/2006 privind tratamentul riscului de credit pentru instituțiile de credit și firmele de investiții potrivit abordării standard
Riscul de piață (Riscul valutar)	Abordarea standard conform Regulamentul BNR 22/2006 privind adecvarea capitalului instituțiilor de credit și al firmelor de investiții
Riscul operațional	Abordarea indicatorului de bază conform Regulamentul BNR 24/2006 privind determinarea cerințelor minime de capital ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții pentru riscul operațional

Pentru riscurile aferente Pilonului 2, ca parte a procesului intern de evaluare a adecvării capitalului, Banca utilizează următoarele abordări pentru cuantificarea cerinței de capital:

Risc	Abordare
Riscul de rata a dobanzii din activități în afara portofoliului de tranzacționare	Abordare standardizată de măsurare, în conformitate cu Regulamentul 18/2009 (modificare % în fondurile proprii la un soc de 200 pb); Analiza gap IRR;
Riscul concentrare	Abordarea HHI (Indicele Herfindahl-Hirschman) pentru măsurarea concentrării pe un singur debitor și concentrării geografice și sectoriale;

Riscurile ce nu pot fi cuantificate sau care sunt dificil de cuantificat (risc reputational, risc strategic, risc legat de mediul de reglementare, de mediul economic, de activitatea Bancii)	Rezerva generala de capital suplimentar (3%), aplicata la cerința de capital calculata conform Pilonului I;
---	---

CABR a calculat necesarul de capital intern pentru riscurile mentionate anterior, utilizand metodologia interna care are la baza abordarile descrise. Rezultatele la 31.12.2012, in comparatie cu sfarsitul anului precedent, sunt dupa cum urmeaza:

RON	31.12.2011	31.12.2012
Cerințe de capital pentru riscul de credit, riscul de credit al contrapartidei, riscul de diminuare a valorii creanței și pentru tranzacții incomplete	51,119,169	62,456,904
Cerințe totale de capital pentru riscul de poziție, riscul valutar și riscul de marfă	0	288,451
Cerințe de capital pentru riscurile operaționale	6,859,845	7,671,428
Total cerințe minime de capital	57,979,014	70,416,783
Excedent de fonduri proprii	99,306,093	71,905,279
Indicatorul de solvabilitate (%)	21.70%	16.17%
Necesar de capital intern	1,681,027	16,592,197
Indicatorul de solvabilitate (%)	21,12%	13.09%

4. Administrarea riscurilor

4.1 Riscul de credit

4.1.1 Strategiile și procesele de administrare a riscului de credit

Riscul de credit este definit ca posibilitatea de a înregistra pierderi sau o diminuare a veniturilor așteptate, datorită incapacității sau lipsei de dorință a unui client sau contrapartidă de a-și îndeplini obligațiile rezultate din relațiile de credit, decontare sau altă tranzacție financiară. Riscul de credit provine din înțelegerile încheiate de Bancă cu persoane fizice, companii, bănci, sau alte instituții financiare.

În 2012, pentru a contracara acest risc, Banca a întreprins următoarele acțiuni principale:

- A îmbunătățit conceptul de identificare, de evaluare, monitorizare și raportare a riscului în cadrul Băncii; și
- A dezvoltat proceduri asociate fiecărui tip de risc semnificativ conform reglementărilor emise de Banca Națională a României și conform regulilor Societății Mamă.

De asemenea, țintele și limitele structurii și calității portofoliului de împrumuturi au fost stabilite în vederea permiterii unei monitorizări corespunzătoare a conformității acestora.

La nivelul CABR, cadrul de reglementare a riscului de credit este cuprins în norme interne precum:

- Strategia de Risc (ce include atât apetitul și toleranța la risc cât și sistemul de limite pe categorii de riscuri ce definesc profilul de risc al Băncii);
- Politici, Manuale și Norme care privesc organizarea activității de creditare;
- Proceduri interne care cuprind acțiunile concrete ce se întreprind în procesul de gestionare a riscului de credit.

Identificarea riscului de credit are loc atât în momentul inițierii de noi tranzacții de creditare, cât și pe parcursul derulării respectivelor tranzacții. Banca identifică riscul de credit derivat din calitatea

contrapartidei și asociat produselor sale de creditare. Evaluarea se derulează prin determinarea ratingului contrapartidei. Aceasta evaluare este folosită în etapa de analiza a solicitării de credit, dar și pe parcursul derulării creditului cu periodicitatea stabilită în reglementările interne.

Totodată, procedurile de evaluare la nivel global sunt constituite de operațiunile prin care Banca clasifică activele supuse riscului în funcție de caracteristicile de risc ale portofoliului, stabilind totodată și limite în ceea ce privește nivelul riscului acceptat în relația cu un client, grupuri de clienți, dar și în funcție de sectorul de activitate al clienților sau zona geografică. Monitorizarea acestor limite se face periodic.

Prin monitorizarea riscului de credit Banca urmărește evoluția acestuia atât individual, la nivelul împrumutatului cât și în ansamblu la nivelul întregului portofoliu de credite al băncii folosind un set de indicatori de risc.

Banca minimizează riscul legat de activitatea de creditare prin evaluarea atentă a solicitărilor de credite, stabilirea limitelor de expunere pentru client, companie sau grup de companii, și industriei, solicitarea de garanții corespunzătoare și prin aplicarea unei politici prudente de provizioane atunci când apare riscul unei pierderi posibile.

Gestionarea riscului de credit se realizează în diferite etape, conform competențelor, de către:

- Unitățile de Creditare;
- Unitatea de Administrare Credite;
- Departamentul Riscul în Creditare
- Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului;
- Comitetul de Credite;
- Comitetul de Administrare a Riscurilor;
- Consiliul de Administrație

La finalul anului 2011, portofoliul de Retail al Credit Agricole Bank - Romania reprezenta 48% din totalul portofoliului de credite al Băncii, scăzând la 45% până la finalul anului 2012.

Strategia Grupului în perioada următoare (pentru 2013) pentru Credit Agricole Bank Romania este să continue să mențină un echilibru între liniile de afaceri retail și corporate. În consecință se monitorizează evoluția portofoliului pe fiecare linie de afaceri și se direcționează prin metode interne cele două portofolii.

Credit Agricole Bank Romania adresează toate categoriile de clienți persoane fizice care îndeplinesc concomitent o serie de criterii stabilite prin politica de creditare adoptată de Bancă (printre care: dovada unei surse de venit stabilă și verificabilă, îndeplinirea unui nivel minim al venitului net stabilit intern, îndeplinirea criteriilor de vârstă minimă și maximă etc).

4.1.2 Ajustările de valoare și pentru depreciere

Începând cu exercitiul financiar 2012, Banca a adoptat trecerea la Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). În scopul determinării indicatorilor prudențiali, în calculul cărora este necesară utilizarea valorii nete a expunerilor reprezentând credite/ plasamente, Banca a stabilit atât ajustări pentru depreciere cât și ajustări prudențiale de valoare.

4.1.2.1 Determinarea ajustarilor pentru depreciere

În scopul determinării ajustarilor pentru depreciere, Banca a definit o metodologie internă de evaluare a creditelor cu dificultăți.

În acest sens, sunt folosite următoarele definiții:

- **PD (Probabilitate de nerambursare)** - Probabilitatea ca o contrapartidă să ajungă în stare de nerambursare într-un orizont de timp de un an.
- **LGD (Pierdere în caz de nerambursare)** - Raportul între pierderea aferentă unei expuneri, ca urmare a nerambursării din partea contrapartidei, și suma expusă la risc la momentul nerambursării.
- **EIR (Rata de dobândă efectivă)** - Rata utilizată pentru reducerea plăților viitoare estimate, care include și toate comisioanele plătite de către debitor conform contractului semnat cu banca. În cazul împrumuturilor cu dobândă variabilă, se va utiliza rata de dobândă efectivă curentă, definită ca rată aplicabilă până la maturitatea respectivei facilități.
- **EL (Pierdere așteptată)** - Suma ce se anticipează a fi pierdută în caz de nerambursare din partea unei contrapartide.
- **LIP (Perioada de identificare a pierderii)** - Reprezintă perioada scursă de la prima apariție a evidentei de dificultăți până la identificarea unei pierderi, la nivelul fiecărui client.

Folosind drept criteriu soldul curent bilanțier al fiecărei facilități înregistrat la data când s-a efectuat analiza pentru evidențierea dificultății, toate facilitățile de credit și creanțele se împart în:

- Semnificative;
- Ne semnificative,

Nivelul expunerii peste care un credit va fi considerat ca fiind semnificativ este legat de:

- Impactul pe care evidența probabilă a creditelor cu dificultăți îl poate avea asupra situațiilor financiare al Băncii.
- Procentul creditelor cu sold curent bilanțier ce depășesc limitele stabilite.

Facilitățile de credit și creanțele semnificative fac obiectul revizurii individuale pentru evidențierea dificultății, iar cele ne semnificative vor fi revizuite colectiv (în cadrul fiecărui portofoliu de credite cu caracteristici de risc similare).

Toate facilitățile de credit sunt considerate semnificative dacă unul dintre criteriile prezentate mai jos este îndeplinit:

- soldul curent bilanțier (la data revizurii) depășește 500.000 EUR pentru creditele ce înregistrează maxim 30 zile de restanță;
- soldul curent bilanțier depășește 150.000 EUR pentru creditele ce înregistrează restanțe mai mari de 30 de zile;
- soldul bilanțier depășește 100.000 EUR, în cazul creditelor acordate persoanelor fizice indiferent dacă înregistrează sau nu restanțe în rambursarea ratelor;
- respectivul credit este clasificat în categoria îndoielnic și au fost inițiate proceduri juridice.

Toate facilitățile de credit semnificative sunt revizuite individual pe baza existenței evidenței obiective a unor dificultăți.

Evidența obiectivă a dificultăților include informații vizibile ce atrag atenția Băncii asupra următoarelor evenimente referitoare la beneficiarul facilității de credit:

- sunt înregistrate întârzieri mai mari de 90 de zile restanță;

- încadrarea în cea mai slabă categorie de performanță financiară;
- dificultate financiară semnificantă a debitorului;
- existența unei facilitati in pierdere restructurata ;
- probabilitate mare ca debitorului sa-i fie inițiată procedura de insolvență, sau sa intre in faliment sau reorganizare financiara;
- dispariția unei piețe active pentru activul financiar datorită dificultăților financiare ale emitentului;
- scăderea bruscă și semnificativă a valorii de piață a garanțiilor emitentului.

Pentru portofoliile revizuite colectiv cu sau fara evidenta de dificultati, suma ajustarilor pentru depreciere este calculata utilizand urmatoarea formula matematica:

$$\text{AJUSTARI PENTRU DEPRECIERE} = \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD} * \text{LIP}$$

Unde:

EAD = expunerea in caz de nerambursare

PD = probabilitate de nerambursare

LGD = pierderea in caz de nerambursare

LIP = perioada de identificare a pierderii

4.1.2.2 Determinarea ajustarilor de valoare

În cadrul CABR sunt folosite în scopuri contabile următoarele definiții:

- **Elemente restante** reprezintă expunerile bilanțiere care înregistrează restante de mai mult de 90 de zile.
- **Elemente depreciate** reprezintă expunerile bilanțiere pentru care s-au constituit provizioane de risc, dar nu îndeplinesc condițiile pentru a fi considerate elemente restante.
- **Expunere** reprezintă expunerea după deducerea ajustărilor de valoare și înainte de aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului.
- **Ajustări de valoare** reprezintă provizioane de risc de credit.

Ajustările de valoare (provizioanele) pentru creditele acordate se determină în conformitate cu normele interne în care au fost transpuse prevederile Regulamentului BNR nr. 16/2012 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea, și utilizarea ajustarilor prudentiale de valoare cu modificările și completările ulterioare.

Conform acestor reglementări, creditele și plasamentele se clasifică în funcție de serviciul datoriei (numărul de zile de întârziere la plată față de data scadenței datoriei), performanța financiară a clientului (reflectarea potențialului economic și a solidității financiare ale unei entități economice, obținută în urma analizării unui ansamblu de factori cantitativi ca indicatori economico-financiari calculați pe baza datelor din situațiile financiare anuale și periodice, denumite în continuare situații financiare și factori calitativi) și inițierea de proceduri judiciare, în următoarele categorii:

- Standard

- În observație
- Substandard
- Îndoielnic
- Pierdere

Această evaluare se realizează potrivit normelor interne ale Băncii.

Contractele de împrumut și avansurile renegotiate permit debitorilor selectați cu probleme de flux de numerar sau probleme cu încasările să modifice, cu acordul Băncii, termenele și condițiile inițiale ale împrumutului, spre exemplu: dobânda, termenul, planul de rambursare, perioada de grație, etc. Renegocierea poate interveni datorită necesității de finanțare a clientului nou sau prelungit, ca urmare a extinderii proiectelor comerciale combinate cu posibila nevoie de replanificare.

Renegocierea se poate referi și la:

- facilități de credit care înregistrează întârzieri și pentru care este necesar transferul sumelor restante în sumele datorate curente;
- facilități de credit cu sau fără întârzieri pentru care este necesară modificarea ratelor (cu sau fără prelungirea termenului); sau
- linii de credit pentru care termenul se prelungește rezultând în scăderea ratei lunare.

Pentru toate facilitățile de credit renegotiate, categoria performanță financiară determinată conform normelor interne va fi mai strictă decât cea existentă înainte de momentul renegocierii. Această categorie se va calcula pe baza informațiilor financiare disponibile (ultimul sold de încercare) și în caz că rezultatul este aceeași categorie de performanță financiară, acesta va fi degradat cu o categorie. De asemenea, după implementarea contractelor renegotiate, clientul va fi menținut pe o "Listă de Urmărire" timp de minimum 12 luni.

Fiecare categorie de clasificare a creditelor are ca și corespondent un anumit coeficient de ajustare, conform tabelului de mai jos, iar coeficientul se aplică sumei creditului și dobânzilor aferente (curente și/sau restante) ajustate cu valoarea garanțiilor considerate eligibile.

Coeficienți de ajustare/ Categorii de clasificare a creditelor/plasamentelor	Credite înregistrate în valută sau indexate la cursul unei valute, acordate debitorilor, persoane fizice, expuși la riscul valutar	Credite*)/plasamente [*] altele decât cele din coloana precedentă]
Standard	0,07	0
În observație	0,08	0,05
Substandard	0,23	0,2
Îndoielnic	0,53	0,5
Pierdere	1	1

4.1.3 Alte informații cantitative privind riscul de credit

În tabelul următor sunt prezentate, pentru fiecare clasă de expunere prevăzută, expunerile inițiale, expunerile ponderate și cerința de capital, conform Regulamentului BNR-CNVM nr.14/19/2006 privind tratamentul riscului de credit pentru instituțiile de credit și firmele de investiții:

Clase de expuneri	Valoarea expunerii		Expunerea ponderată		Cerința de capital	
	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012
Administrații centrale sau bănci centrale	195,231,376	212,810,110	-	-	-	-
Administrații regionale sau autorități locale		-	-	-	-	-
Organisme administrative și entități fără scop lucrativ	258,638	217,546	258,638	217,546	20,691	17,404
Bănci multilaterale de dezvoltare		-	-	-	-	-
Organizații internaționale		-	-	-	-	-
Instituții	44,754,546	38,404,687	20,225,725	30,275,406	1,618,058	2,422,032
Societăți	284,409,875	494,857,411	160,448,091	335,403,726	12,835,847	26,832,298
De tip retail	183,700,842	99,070,724	88,160,032	73,027,274	7,052,803	5,842,182
Garantate cu proprietăți imobiliare	445,632,477	424,386,747	296,049,126	270,099,741	23,683,930	21,607,979
Elemente restante	26,458,348	24,571,724	24,829,670	23,253,197	1,986,374	1,860,256
Elemente ce aparțin categoriilor reglementate ca având risc ridicat		-	-	-	-	-
Obligațiuni garantate		-	-	-	-	-
Poziții din securitizare		-	-	-	-	-
Creanțe pe termen scurt față de instituții și societăți		-	-	-	-	-
Creanțe sub forma titlurilor de participare deținute în organismele de plasament colectiv		-	-	-	-	-
Alte elemente	62,004,262	65,106,604	49,018,321	48,434,410	3,921,466	3,874,753
TOTAL	1,242,450,364	1,359,425,553	638,989,603	780,711,299	51,119,169	62,456,904

Situația creditelor și plasamentelor împărțite pe benzi de scadență la 31.12.2011 (sus) vs. 31.12.2012 (jos):

Tipuri de expuneri	Scadenta reziduală								
	Până la 1 lună	Între 1 și 3 luni	Între 3 și 6 luni	Între 6 și 12 luni	Între 1 și 2 ani	Între 2 și 3 ani	Între 3 și 4 ani	Între 4 și 5 ani	Peste 5 ani
31.12.2011									
Credite la clientelă	95,261,353	46,966,976	83,334,191	102,436,929	79,214,411	62,745,128	40,711,114	64,053,918	345,827,299
Plasamente la BNR	133,651,164	-	-	-	-	-	-	-	-
Plasamente la institutii	42,620,112	-	-	-	-	-	-	-	-
Plasamente in titluri	-	-	61,557,983	-	-	-	-	-	-
TOTAL	271,532,630	46,966,976	144,892,174	102,436,929	79,214,411	62,745,128	40,711,114	64,053,918	345,827,299

Tipuri de expuneri	Scadenta reziduală								
	Până la 1 lună	Între 1 și 3 luni	Între 3 și 6 luni	Între 6 și 12 luni	Între 1 și 2 ani	Între 2 și 3 ani	Între 3 și 4 ani	Între 4 și 5 ani	Peste 5 ani
31.12.2012									
Credite la clientelă	692,835,916	329,642,168	28,225,480	3,300,544	78,584	96,872	95,901	0	14,425,482
Plasamente la BNR	133,073,628	-	-	-	-	-	-	-	-
Plasamente la institutii	36,914,759	-	-	-	-	-	-	-	-
Plasamente in titluri	64,920,982	14,815,500	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	927,745,285	344,457,668	28,225,480	3,300,544	78,584	96,872	95,901	0	14,425,482

Distribuția expunerilor pe sectoare de activitate:

Expuneri \ Sectoare	Expunere	Neutilizat *	Total	% (Total)
31.12.2011				
Agricultura	22,555,248	1,888,110	24,443,358	2.56%
Industrie	117,890,703	32,911,001	210,801,704	22.04%
Industrie (exceptand industria minieră)	117,890,703	32,911,001	210,801,704	22.04%
Industrie minieră	-	-	-	-
Comert	111,286,478	1,063,772	112,350,250	11.75%
Servicii	38,597,601	1,383,872	39,981,473	4.18%
Constructii	9,929,659	304,369	10,234,028	1.07%
Imobiliare	112,491,489	0	112,491,489	11.76%
Persoane Fizice	444,637,942	1,074,625	445,712,567	46.61%
Municipalitati	271,045	0	271,045	0.03%
Total general	917,660,165	38,625,749	956,285,914	100%

*) angajamente de creditare ce nu pot fi revocate necondiționat

Expuneri \ Sectoare	Expunere	Neutilizat *	Total	% (Total)
31.12.2012				
Agricultură	28,323,407	2,757,647	31,081,054	2.87%
Industrie	265,556,337	4,081,400	269,637,737	24.89%
Industrie (exceptând industria minieră)	255,103,843	4,081,400	259,185,243	23.93%
Industrie minieră	10,452,494	-	10,452,494	0.97%
Comerț	148,970,544	3,832,077	152,802,621	14.11%
Servicii	26,163,042	1,354,411	27,517,453	2.54%
Construcții	14,928,479	608,238	15,536,717	1.43%
Imobiliare	103,391,688	-	103,391,688	9.55%
Persoane Fizice	481,138,454	1,771,553	482,910,007	44.59%
Municipalități	228,996	-	228,996	0.02%
Total general	1,068,700,947	14,405,326	1,083,106,273	100.00%

*) angajamente de creditare ce nu pot fi revocate necondiționat

Distribuția pentru fiecare sector de activitate a expunerilor, a expunerilor restante, a nivelului ajustărilor pentru depreciere la sfârșitul perioadei:

Expuneri \ Sectoare	Expunere	Expunere restantă	Ajustări pentru depreciere	Expunere netă de ajustări
31.12.2011				
Agricultură	22,555,248	1,666,775	1,779,002	20,776,246
Industrie	177,890,703	18,407,873	12,201,653	165,689,050
Industrie (exceptând industria minieră)	177,890,703	18,407,873	12,201,653	165,689,050
Industrie minieră	-	-	-	-
Comerț	111,286,478	24,792,998	22,561,440	88,725,038
Servicii	38,597,601	9,502,719	12,822,767	25,774,833
Construcții	9,929,659	5,094,369	3,122,962	6,806,698
Imobiliare	112,637,942	19,447,455	17,010,739	95,480,750
Persoane fizice	444,637,942	11,371,112	23,581,711	421,056,232
Municipalități	271,045	4,017	38,007	233,038
TOTAL GENERAL	917,660,165	90,287,318	93,118,280	824,541,885

Expuneri \ Sectoare	Expunere	Expunere restantă	Ajustări pentru depreciere	Expunere netă de ajustări
31.12.2012				
Agricultură	28,323,407	186,209	480,163	27,843,245
Industrie	265,556,337	20,012,270	14,334,450	251,221,887
Industrie (exceptând industria minieră)	255,103,843	20,012,270	14,281,535	240,822,309
Industrie minieră	10,452,494	-	52,916	10,399,578
Comerț	148,970,544	23,957,192	19,886,376	129,084,167
Servicii	26,163,042	9,476,047	8,022,423	18,140,619
Construcții	14,928,479	5,222,941	3,054,909	11,873,570
Imobiliare	103,391,688	22,507,349	21,404,690	87,986,998
Persoane fizice	481,138,454	18,512,145	22,782,028	458,356,426
Municipalități	228,996	-	1,855	227,142
TOTAL GENERAL	1,068,700,947	99,874,153	89,966,894	978,734,053

Variația ajustărilor pentru depreciere specifice de risc de credit în cursul anului 2012:

Ajustări pentru depreciere	Principal + Dobanda
La începutul perioadei	93,118,278
Cheltuiala perioadei	56,466,585
Venitul perioadei	(61,324,604)
Diferențe din curs valutar	1,706,633
La sfârșitul perioadei	89,966,892

Distribuția valorii expunerilor depreciate și a expunerilor restante pe zone geografice (judete):

Judet	Expuneri totale		Expuneri restante	
	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012
ARGES	11,092,094	11,381,189	1,207,757	2,763,278
BACAU	43,371,133	53,158,924	967,838	854,113
BIHOR	14,252,202	15,229,292	4,090,702	4,084,977
BRASOV	44,757,685	46,297,425	815,929	846,191
BUCURESTI	542,659,391	639,284,406	66,757,472	75,260,514
BUZAU	27,560,762	39,149,693	42,769	309,878
CONSTANTA	41,476,093	39,648,891	2,861,240	2,966,890
DOLJ	16,825,934	25,000,315	3,634,438	1,824,391
GALATI	11,718,574	12,509,820	3,258,097	3,625,693
IASI	59,181,391	62,775,780	2,739,483	1,673,007
ILFOV	8,479,447	22,360,573	1,619,214	2,007,878
PRAHOVA	20,052,192	23,530,934	217,584	1,155,742
SIBIU	15,079,684	15,742,632	408,367	296,243
TELEORMAN	8,199,902	8,819,150	16,503	13,766
TIMIS	52,953,682	53,811,921	1,649,925	2,191,593
Total	917,660,165	1,068,700,947	90,287,317	99,874,153

Valoarea expunerii nededusă din fondurile proprii, înainte de aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului împărțite pe clase de expuneri conform Reg. BNR 16/2012 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudentiale de valoare cu modificările și completările ulterioare:

Categoriile de clasificare a creditelor	Expunerea netă de ajustări de valoare	
	31.12.2011	31.12.2012
Expuneri nededuse din fondurile proprii		
Standard	322,565,728	427,415,057
În observație	242,831,156	384,893,642
Substandard	90,587,262	82,767,593
Îndoielnic	51,340,501	15,488,224
Pierdere	82,503,470	46,364,619
Expuneri în condiții de favoare	-2,374,597	-2,389,879
Total	787,453,520	954,539,256

4.2 Tehnici de diminuare a riscului de credit

Scopul acceptării de garanții este acela de a minimiza pierderea rezultată în urma apariției unui eveniment de nerambursare (risc de credit) prin evitarea pierderilor sau prin transferarea riscului, astfel:

- pentru garanțiile reale, financiare sau corporale, expunerea la risc se reduce cu venitul estimat a fi realizat din executarea garanțiilor și, astfel, pierderile pot fi diminuate;
- pentru scrisori de garanție sau alte tipuri de garanții personale, riscul este transferat furnizorului garanției în cauză.

Sistemul de administrare a garanțiilor servește, în special, ca bază pentru:

- monitorizarea și controlul garanțiilor;
- estimarea pierderilor rezultate în cazul apariției unui eveniment de nerambursare;

- determinarea procentului de recuperare a garanțiilor;
- diverse analize de portofoliu.

Garanțiile constituite pentru fiecare facilitate de credit, ce vor fi luate în considerare la diminuarea expunerii față de entitățile de risc, vor fi încadrate în una din următoarele clase de garanții:

Clasa I (garanții de înaltă calitate)

1. Depozite colaterale plasate la Credit Agricole Bank - Romania SA;
2. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrației centrale a statului român sau ale Băncii Naționale a României;
3. Titluri emise de administrația centrală a statului român sau de Banca Națională a României;
4. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrațiilor centrale sau ale băncilor centrale din țările din categoria A sau ale Comunității Europene;
5. Titluri emise de administrațiile centrale sau de băncile centrale din țările din categoria A sau de Comunitatea Europeană;
6. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale băncilor de dezvoltare multilaterală;
7. Titluri emise de băncile de dezvoltare multilaterală;
8. Certificate de depozit sau instrumente similare emise de bancă și încredințate acesteia.

Clasa II (garanții de calitate foarte bună)

1. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrațiilor regionale sau ale autorităților locale din România;
2. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale instituțiilor de credit din România;
3. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrațiilor regionale sau ale autorităților locale din țările din categoria A;
4. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale instituțiilor de credit din țările din categoria A;
5. Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate emise de fondurile de garantare a creditelor (FGC) din România

Clasa III (garanții de calitate bună)

1. Contracte de ipotecă (rangul întâi) asupra unor bunuri imobiliare, terenuri și construcții.

Clasa IV (garanții de calitate medie)

1. Contracte de ipoteca mobiliara asupra unor echipamente și utilaje;
2. Contracte de ipoteca mobiliara asupra stocurilor de marfa, a stocurilor de materii prime și semifabricate, asupra documentelor de transport pentru export;
3. Contracte de gaj/ ipoteca mobiliara asupra acțiunilor care fac obiectul tranzacțiilor pe piețe organizate (RASDAQ sau BVB).

Având în vedere ca Banca a utilizat, în 2012, ca tehnică de diminuarea a riscului proprietăți imobiliare, în vederea asigurării eligibilității acestora, valoarea proprietăților imobiliare a făcut obiectul unei monitorizări frecvente. Astfel, pentru proprietățile imobiliare de natură comercială s-a realizat evaluarea cel puțin o dată pe an, iar pentru proprietățile imobiliare de natură locativă evaluarea a fost realizată cu o frecvență de cel puțin o dată la trei ani. Evaluarea imobilelor rezidențiale a fost realizată prin metode statistice.

Valoarea totală a expunerilor acoperite cu garanții:

Clase de expunere	Garanții reale financiare sau alte garanții reale		Garanții personale	
	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012
Administrații centrale sau bănci centrale	-	-	-	-
Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-
Organisme administrative și entități fără scop lucrativ	-	-	-	-
Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-
Organizații internaționale	-	-	-	-
Instituții	-	-	-	-
Societăți	4,700,125	7.233.088	67,795,040	91.587.789
Retail	755,197	227.124	-	-
Garantate cu proprietăți imobiliare	225,944,258	224.781.904	-	-
Elemente restante	-	-	-	-
Elemente ce aparțin categoriilor reglementate ca având risc ridicat;	-	-	-	-
Expuneri sub forma obligațiunilor garantate;	-	-	-	-
Creanțe pe termen scurt față de instituții și societăți;	-	-	-	-
Creanțe sub forma titlurilor de participare deținute în organismele de plasament colectiv;	-	-	-	-
Alte elemente.	-	-	-	-
Total	231,399,580	232.242.116	67,795,040	91.587.789

4.3 Riscul de concentrare

Riscul de concentrare reprezintă riscul apărut în urma acordării unui volum semnificativ de expuneri unei contrapartide (sau grup de contrapartide aflate în legătură) sau unor contrapartide care activează în același sector economic, regiune geografică, sau apărut în urma expunerii față de emitenți de garanții reale.

Banca a evaluat riscul de concentrare de credit, rezultat din:

- i. **Concentrarea pe un singur debitor** (un singur debitor sau grup de debitori) – reprezintă diversificarea imperfectă în portofoliu a riscului idiosincratic, fie din cauza dimensiunii sale mici fie din cauza expunerilor mari aferente debitorilor individuali.
- ii. **Concentrarea geografică și sectorială** - reprezintă diversificarea imperfectă pe componenta sistematică a riscurilor (de exemplu, sectoare, regiuni geografice);
- iii. Expunerea de credit indirectă rezultată conform aplicării **tehnicilor de diminuare a riscului de credit**.

La nivelul CABR, cadrul de reglementare privind riscul de concentrare este cuprins în norme interne precum:

- Strategia de Risc;
- Norme interne privind administrarea riscurilor semnificative;
- Metodologia internă de evaluare a adecvării capitalului;

În funcție de constatarea unor concentrări semnificative, Banca poate utiliza, în vederea diminuării riscului de concentrare, următoarele măsuri:

- Încetinirea procesului de creditare către anumite sectoare economice sau debitori, grupuri de debitori, și a procesului de creditare pe baza unui anumit tip de garanții sau a unui furnizor de garanții, generatoare de risc de concentrare;
- Incorporarea costurilor privind capitalul riscului de concentrare în preț;
- Alte măsuri de creștere a diversificării, și de management al portofoliilor, care vor avea ca rezultat scăderea preocupărilor privind concentrarea;
- Reducerea limitelor sau pragurilor pentru concentrările de risc;
- Ajustarea expunerilor rezultate din procese de fuziune și achiziții pentru evitarea concentrărilor de risc;
- Transferarea riscului de credit altor părți, cumpărarea de protecție de la alte părți - instrumente financiare derivate de credit, garanții reale, garanții personale, subparticipări etc. sau vânzarea acestuia direct sau ca parte a unei tranzacții de securitizare;
- Alocarea de capital pentru riscul de concentrare.

Gestionarea riscului de concentrare se realizează în diferite etape, conform competențelor, de către:

- Unitățile de Creditare;
- Departamentul Riscul în Creditare
- Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului;
- Comitetul de Credite;
- Comitetul de Administrare a Riscurilor;
- Consiliul de Administrație

4.4 Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, care apare din fluctuațiile pe piață ale prețurilor, ratei dobânzii și cursului valutar;

- Riscul ratei de dobândă rezultă din diferențele de timp la care se efectuează reevaluarea activelor și a pasivelor și investiția de capital.
- Riscul valutar rezultat din operațiuni din activitatea bancară apare ca rezultat al fluctuațiilor pe piață ale cursului valutar;
- Riscul de preț apare ca rezultat al schimbărilor prețurilor acțiunilor sau a obligațiilor precum și a schimburilor în variația parametrilor menționați.

La nivelul CABR, cadrul reglementării riscului de piață este cuprins în norme interne precum:

- Strategia de Risc;
- Politică privind riscul de rata a dobânzii din activități în afara portofoliului de tranzacționare;
- Norme interne privind administrarea riscurilor semnificative;
- Manualul de Trezorerie;
- Procedura Departamentului Gestiunea Activelor și Pasivelor.

Funcția de administrare a riscului de piață este organizată la nivel centralizat, în cadrul Departamentului Managementul și Monitorizarea Riscului. Activitatea de management a riscului de piață se desfășoară în conformitate cu reglementările legale din România, normele și regulamentele

emise de Banca Națională a României și regulamentele interne ale Băncii, corelând aplicarea acestora în practică cu respectarea Regulilor Grupului Credit Agricole.

Administrarea riscului de piață se realizează, conform procedurilor interne și în conformitate cu reglementările în vigoare, în cadrul **Serviciului Monitorizarea și Raportarea Riscului** din cadrul Departamentului Managementul și Monitorizarea Riscului și **Serviciului ALM** din cadrul Departamentului de Management Financiar.

Monitorizarea riscului de piață se realizează prin stabilirea anumitor limite (VaR, stop pierdere, limite de expunere).

Gestionarea riscului de piață, se realizează în diferite etape, conform competențelor, de către:

- Departamentul Management Financiar;
- Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului;
- Serviciul ALM;
- Departamentul Middle-Office;
- Divizia Audit Intern;
- Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor (ALCO);
- Comitetul de Administrare a Riscurilor;
- Comitetul Executiv;
- Consiliul de Administrație.

4.5 Riscul de rată a dobânzii din afara portofoliului de tranzacționare

Riscul de rata a dobânzii este măsurat și raportat de către Serviciul ALM / Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului prin utilizarea sistemului de indicatori definiți de cadrul procedural intern și a analizei sensibilității valorii economice, prin aplicarea:

- o șocului standardizat al ratei dobânzii, evaluarea efectuându-se pe baza reglementărilor emise de Banca Națională a României, privind măsurarea și raportarea efectului riscului ratei dobânzii asupra valorii economice;
- o simulărilor ad-hoc de diverse șocuri ce pot fi solicitate de Grup / BNR.

Indicator	Sume in echiv. LEI
31.12.2012	
Poziții nete ponderate (lungi) RON	135,918
Poziții nete ponderate (lungi) EUR	964,290
Poziții nete ponderate (scurte) Alte valute	23,057
Variația valorii economice	1,123,265
Variația valorii economice raportate la valoarea fondurilor proprii	0.79%
31.12.2011	
Poziții nete ponderate (lungi) RON	1,098,971
Poziții nete ponderate (lungi) EUR	156,355
Poziții nete ponderate (scurte) Alte valute	18,252
Variația valorii economice	1,273,578
Variația valorii economice raportate la valoarea fondurilor proprii	0.81%

4.6 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ce rezultă din imposibilitatea instituțiilor de credit de a onora în orice moment obligațiile de plată pe termen scurt, fără ca aceasta să implice costuri sau pierderi ce nu pot fi suportate de instituțiile de credit.

Lichiditatea pe termen scurt este concentrată pe capacitatea de operare permanentă prin asigurarea disponibilității necesarului de lichidități cu active lichide. Lichiditatea pe termen mediu și lung este monitorizată în scopul asigurării bazei de dezvoltare și administrare a scopurilor strategice adecvate.

La nivelul CABR, cadrul reglementării riscului de lichiditate este cuprins în norme interne ca:

- Strategia de Risc
- Norme interne privind administrarea riscurilor semnificative;
- Politica de lichiditate.

Identificarea riscului de lichiditate se realizează prin examinări periodice ale structurii surselor de finanțare ale băncii.

Evaluarea riscului de lichiditate se realizează prin folosirea următoarelor instrumente:

- Raport GaP de lichiditate;
- Lichiditatea zilnică;
- Indicatorul de lichiditate imediată;
- Indicatorul de lichiditate;
- Indicatori prudențiali interni.

Principalele aspecte pe care Banca le ia în considerare la controlul lichidității sunt:

- Rata de lichiditate BNR
- Rate interne
- Rata activelor lichide
- Rata diferențelor de maturități
- Accesul la piața inter-bancară.

Monitorizarea riscului de lichiditate se realizează prin monitorizarea continuă a fluctuațiilor lichidității și a proiecțiilor bazate pe sumele bugetate, prin supravegherea zilnică a poziției lichidității și prin folosirea unui sistem de limite și controale.

Limitele folosite de bancă pentru monitorizarea riscului de lichiditate sunt:

- Limite interne - stabilite de bancă;
- Limite externe - stabilite de BNR (indicator lichiditate calculat lunar, indicator lichiditate imediată calculat zilnic)

Diminuarea riscului de lichiditate se realizează prin măsuri care vizează asigurarea stabilității resurselor băncii, creșterea și diversificarea elementelor de active cu grad înalt de lichiditate.

Administrarea riscului de lichiditate se realizează în diferite etape, conform competențelor, de către:

- Departamentul Management Financiar;
- Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului;
- Divizia Audit Intern;
- Comitetul pentru Administrarea Riscurilor;
- Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor;
- Comitetul Executiv;
- Consiliul de Administrație.

4.7 Riscul operațional

În conformitate cu Regulamentul 24/2006, riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, care este determinat de factori interni (derularea neadecvată a unor activități interne, existența unui personal sau a unor sisteme necorespunzătoare etc.) sau de factori externi (condiții economice, schimbări în mediul bancar, progrese tehnologice etc.).

Prin definiția riscului operațional, activele Băncii sunt considerate a fi protejate de posibile pierderi directe sau indirecte generate de riscul operațional.

Principalele tipuri de evenimente generatoare de risc operațional considerate de Bancă sunt următoarele:

a) fraudă internă (de exemplu: raportarea cu rea-credință a pozițiilor, furtul, încheierea de către salariați de tranzacții în cont propriu);

b) fraudă externă (de exemplu: tâlhăria, falsificarea, spargerea unor coduri aferente sistemelor informatice);

c) condițiile aferente efectuării angajărilor de personal și siguranța locului de muncă (de exemplu: cererile compensatorii ale personalului, nerespectarea normelor de protecție a muncii, promovarea unor practici discriminatorii);

d) practici defectuoase legate de clientelă, produse și activități (de exemplu: utilizarea necorespunzătoare a informațiilor confidențiale deținute în legătură cu clientela, spălarea banilor, vânzarea unor produse neautorizate, folosirea greșită de către clienți a produselor și serviciilor aferente sistemului de tip "electronic banking");

e) punerea în pericol a activelor corporale (de exemplu: acte de terorism sau vandalism, incendii, cutremure);

f) întreruperea activității și funcționarea defectuoasă a sistemelor (de exemplu: defecțiuni ale componentelor hardware și software, probleme legate de telecomunicații, proiectarea, implementarea și întreținerea defectuoasă a sistemului de tip "electronic banking");

g) tratamentul aplicat clienților și contrapartidelor comerciale, precum și procesarea defectuoasă a datelor legate de aceștia (de exemplu: înregistrarea eronată a datelor de intrare, administrarea defectuoasă a garanțiilor reale, documentația legală incompletă, accesul neautorizat la conturile clienților, litigii);

h) securitatea sistemului de tip "electronic banking" (de exemplu: angajamente ale instituției de credit rezultate în mod fraudulos prin contrafacerea monedei electronice sau înregistrarea unor pierderi ori a unor angajamente suplimentare de către clienți în cazul unui acces defectuos în cadrul sistemului).

În scopul dezvoltării unui cadru corespunzător de administrare a riscului operațional, Banca a adoptat o tipologie standardizată de cauze, riscuri și impacte ale riscului operațional, care, atunci când sunt combinate, conduc la identificarea evenimentelor unice de risc operațional.

Banca recunoaște că în anumite cazuri există zone gri între riscurile de piață, de credit și operațional și din acest motiv dezvoltă directive de gestionare a acestor cazuri.

Reducerea riscului operațional se realizează prin măsuri preventive, înainte de producerea evenimentului și de reducere a consecințelor evenimentului care privesc toate laturile activității desfășurate (personal, tehnic, sisteme, etc.).

Pentru măsurarea riscului operațional, Banca a implementat indicatori de risc operațional. Pentru fiecare indicator, limitele pentru nivelul riscului au fost de asemenea stabilite. Indicatorii sunt calculați trimestrial și prezentați de către Departamentul Managementul și Monitorizarea Riscului în Comitetul pentru Administrarea Riscurilor împreună cu rapoartele continuând evenimentele de risc operațional relevante (descriere, cauză, efect, pierdere, măsuri corective, responsabil) cu pierdere potențială sau efectivă.

Principalii responsabili pentru Administrarea Riscului Operațional sunt următorii:

- Consiliul de Administrație
- Comitetul pentru Administrarea Riscurilor
- Ofițerul de Risc al Băncii
- Ofițerul de Conformitate

5. Expuneri din titluri de capital neincluse în portofoliul de tranzacționare

Titlurile de participare în capitalul social al societăților comerciale prezentate mai jos sunt înregistrate în conturile din clasa 3 – Operațiuni cu titluri și operațiuni diverse, grupa 305 – “Instrumente de capitaluri proprii evaluate la cost”. Acestea sunt evaluate pe baza principiului costului de achiziție și sunt deținute pe o perioadă mai mare de 1 an. Odata cu trecerea la IFRS începând cu 01.01.2012, în valoarea bilanțieră a Titlurilor de participare a fost inclus și impactul din inflatare conform IAS 29 aplicabil economiilor hiperinflationiste.

Societate	Număr de acțiuni		Valoare bilanțieră	
	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012
Transfond S.A.	166	166	264,902.27	393,452.67
Biroul de Credit S.A.	42.758	42,758	4.325,52	4,325.52
Mastercard	1688	1,688	0.55	0.55
Visa Europe Ltd	1	1	43.20	44.29
TOTAL			269,271.54	397,823.03

6. Politica și practicile de remunerare

Scopul Politicii de remunerare a Credit Agricole Bank - Romania SA este de a descrie cadrul general și principiile de bază pentru determinarea remunerației, fiind aliniată cu legislația muncii aplicabilă, cu alte prevederi specifice în vigoare, precum și cu Politica de Remunerare a Grupului Credit Agricole. În elaborarea acestei politici de remunerare Banca a colaborat cu PricewaterhouseCoopers.

Prin aplicarea politicii de remunerare, Banca urmărește să rețină și să dezvolte salariații cu cel mai înalt nivel profesional, educațional și moral - calități care generează valoare adăugată pentru Bancă, să motiveze și să încurajeze personalul propriu astfel încât să optimizeze performanța în muncă, individuală și colectivă, să consolideze o cultură bazată pe evaluarea obiectivă a contribuției fiecăruia și pe recompensarea performanței, asigurând coerența între remunerare și strategia de afaceri, strategia de risc, valorile și obiectivele pe termen lung ale băncii.

Politica de remunerare este considerată corespunzătoare dimensiunii și organizării Băncii, ca și naturii, ariei și complexității activităților de afaceri și este focalizată în particular pe acei salariați a căror remunerație este asociată cu responsabilități care pot impacta profilul de risc al Băncii.

Politica de remunerare urmărește orientarea strategiei de afaceri curentă, în mod special în ceea ce privește principiile și valorile, politica de asumare a riscurilor și respectă principiile care caută să armonizeze interesele Conducerii băncii și ale salariaților cu obiectivele de afaceri ale Băncii, în special pe termen lung, prin evaluarea performanței pe o perioadă mai mare de timp.

Această politică se aprobă de către Consiliul de Administrație al Credit Agricole Bank Romania SA.

Pachetul de recompense este format din următoarele elemente:

1. Componenta fixă (salariul de bază)
2. Componenta variabilă (bonusul de performanță)

Metoda folosită pentru calcularea nivelului salariului garantează îndeplinirea următoarelor 3 scopuri:

- a) Recompensarea performanțelor și a calității muncii depuse;
- b) Menținerea competitivă a poziției băncii pe piață;
- c) Impunerea și menținerea coerenței interne pentru fiecare angajat.

Fiecare poziție din Bancă este caracterizată de: roluri și responsabilită, un nivel ocupat în cadrul organigramei și un set de competențe și abilități necesare ocupării poziției respective.

Salariul de bază în cadrul băncii este completat de un pachet de beneficii care poate cuprinde elemente precum tichete de masă, abonamente la servicii medicale, telefon mobil, autoturism și card de benzină (în funcție de tipul postului) precum și condiții de favoare la acordarea de produse și servicii ale Băncii.

Remunerația variabilă reprezintă o plată trimestrială, semestrială sau anuală ce recompensează performanța corespunzătoare a angajaților Băncii, făcând parte integrantă din remunerarea anuală totală.

Cuantumul plății variabile este calculat astfel încât să fie în directă legătură cu nivelul de performanță individuală atins existând și posibilitatea neplății componentei variabile în cazul unei performanțe nesatisfăcătoare.

Remunerația variabilă se bazează pe managementul obiectivelor de performanță. Criteriile de evaluare se referă atât la performanța individuală cât și la cea colectivă, în mod specific pentru o durată de timp suficient de mare încât să indice o performanță reală, ca și la evaluarea performanței individuale în perioada respectivă, nu numai din punct de vedere al criteriilor financiare măsurabile dar și prin prisma criteriilor calitative, incluzând:

- cunoștințele privind domeniul de activitate,
- abilitățile manageriale,
- eficiența și atitudinea profesională generală,
- nivelul de angajament și contribuția la munca desfășurată,
- conformitatea cu politicile și procedurile Băncii.

Plata variabilă este stabilită în așa fel încât să nu împiedice capacitatea grupului de a-și crește capitalul propriu; acesta trebuie să ia în considerare toate tipurile de riscuri inclusiv riscul de lichiditate și costul capitalului.

Principiile de bază sunt:

- Plata trimestrială / semestrială a bonusurilor convenite în urma monitorizării performanței
- Stabilirea de obiective SMART pentru fiecare angajat în parte, obiective ce sunt stabilite și comunicate la începutul fiecărui trimestru / semestru și sunt monitorizate trimestrial / semestrial

Procesul de reevaluare a remunerației are o frecvență anuală și se bazează pe ultima sesiune de evaluare a performanțelor atât pentru componenta fixă cât și pentru cea variabilă.